

Su Centro Dosa de Ballau, unu museu ùnicu in Sardìnnia

Su Centru Dosa de Ballau, connotu fintzas comenti Museu de s'Àcua, est una realidadi ùnica in Sardìnnia e tra is pagus in Europa. Postu a intru de una domu antiga de s'800 (Domu de is Ollas), ponit in mostra is aspetus biològicus, ecològicus e antropològicus de su Flumendosa e de is comunidadi chi ddoi ant bìviu acanta in su cursu de is millènnios, donendi orìgini a sa "Cultura de s'arriu" cun usàntzias antigas comenti sa de is nassàrgius, est a nai de is piscadoris de arriu.

Su museu esponit ainas po piscari e documentat sa stòria de su Flumendosa cun scritus, fotografias e filmaus de primu chi fessant frabbicadas is digas. S'allementu virtuali donat informus didàticus a pitzus de sa fàuna e sa flora de s'arriu, in prus su museu costoit òperas de artistas sardus cuntemporàneus, comenti Francesco Picciau, cun s'òpera sua "Acua frisca", ispirada a is àcuas friskas e birdis de su Flumendosa.

Su Centru Dosa, in prus de donai aggiornamentus continuus a pitzu de su stau de s'arriu, ofrit a is bisitadoris s'opportunità de connosci sa biodiversidadi de s'arriu, donendi atenzioni meda a s'anguilla, connota coment a sa reina de su Flumendosa. Tocat a nai però ca sa presèntzia de custu animali in is arrius sardus s'est ridùsia meda pro mori de s'imbrutamentu de s'àcua e de is cambiamentus climàticus. In prus, is congiaduras artificialis, impedit a s'anguidda de completai su ciclu vitali sù, mancai s'òbrigu legali giai de su 1914 de collocai a fundu de is bacinus scalas artifizialis po fai artziai s'anguidda e su pisci comenti sa trota. Est po custu chi anguidda e atras ratzas de piscis comenti sa saboga e su piscareddu funt sèmpiri prus rarus.

Mancari s'importu de is digas po is bisòngius de s'isula, iat a tocai a garantiri su sbuidamentu controllau de is lagus, a su mancu candu su nivellu de s'àcua est artu e non comenti ocannu chi no at pròpiu nudda e is digas funt mesu sbuidas. Difatit nc'est una normativa europea po su "Deflussu Mìnimu Vitali Continu", arricia de sa Lege n. 36 de su 5 ghenàrgiu 1994 (Lei Galli) e a pustis cunfirmada de atrus decretus legislativus, chi permitit su scarrigamentu controllau de is digas pro preservai is caraterìsticas fisicas e chìmicas de is arrius, su mantenimentu de is spètzias vegetalis e animalis, e sa difesa de is diritus de is popolatzionis chi ddoi bivint a ingìriu.

Po connosci totu custas cosas si podit prenotai una bisita a su Centru Doda, telefonendi a su nùmeru de telefonedu 320 2868389 o scriendi a s'indirizzu de posta eletrònica centro.dosa22@gmail.com